

Některé inspekční nástroje jsou k dispozici také školám a školským zařízením

Výraznou pomocí jednotlivým školám a školským zařízením je neustále se rozšiřující počet nástrojů, jež jsou Českou školní inspekcí dávány k dispozici ředitelům škol i samotným pedagogům, aby mohly být využity pro vlastní posouzení stavu podmínek, rozvoje a dosažení požadované úrovně v oblasti jednotlivých gramotností, v průběhu hospitací i při aplikaci hodnoticích kritérií vycházejících z modelu tzv. kvalitní školy.

Mgr. Petr Suchomel, Dr.
vedoucí oddělení metodik a analýz

Rozvoj vybraných gramotností

V rámci projektu NIQUES vytvořila Česká školní inspekce ucelené sady nástrojů pro sledování a hodnocení rozvoje 6 klíčových gramotností (matematická, čtenářská, informační, jazyková, přírodovědná, sociální). Tyto nástroje (soubory otázek v inspekčních formulářích, případně popisy cílových stavů a meziúrovní v oblasti rozvoje gramotností) slouží České školní inspekci k externímu hodnocení škol v rámci tematických inspekčních šetření (ve školním roce 2015/2016 čtenářská, matematická a sociální gramotnost, ve školním roce 2016/2017 jazyková, přírodovědná a informační gramotnost). Kromě toho ale část z těchto nástrojů dostávají k dispozici také školy, aby samy, bez ingerence České školní inspekce, mohly vyhodnocovat stav podmínek, rozvoje a dosažené úrovně v jednotlivých gramotnostech. Poskytnuté nástroje mají podobu autentických, nebo jen mírně upravených inspekčních formulářů, v nichž škola může posoudit svůj stav jakoby pohledem České školní inspekce. Vzhledem k tomu, že ve většině případů je součástí formulářových položek také popis možných zaznamenávaných úrovní, případně sama formulářová položka definuje žádoucí nebo očekávaný stav, umožňují nástroje podrobně a srozumitelně popsat cílový stav, k němuž by školy měly směřovat.

Obrázek 1 | Indikátory procesu rozvoje informační gramotnosti

Soubor indikátorů procesu rozvoje informační gramotnosti

Způsob hodnocení:

Bezpečnost a etické chování v digitálním prostředí			
	získává první zkušenosti	nabývá sebejistoty	je příkladem pro ostatní
Výuka	- vybraná pravidla pro využívání technologií a pohybu v on-line prostředí se již nacházejí v některých dokumentech školy, nepokrývají však úplnou, vyváženou a aktuální kybernetickou bezpečnost žáků i učitelů; - ochrana zdraví žáků a hygiena práce je již začleněna, ale dosud se jí nedaří příliš naplňovat; - při práci s informacemi je patrná občasná snaha o jejich využívání a používání v souladu s etickými pravidly a zákony	- v základních i navazujících dokumentech školy jsou jasně a srozumitelně definována pravidla pro využívání technologií, která pokrývají aktuální kybernetickou bezpečnost a ochranu zdraví žáků; - pravidla jsou obecně všemi přijímána a respektována; - v případě potřeby se uplatňují a aplikují jasná protipatření; - při výuce i mimo ni se pracuje s informacemi v souladu s etickými pravidly a zákony (učitelé i žáci)	- v základních i navazujících dokumentech školy jsou jasně a srozumitelně definována pravidla pro využívání technologií, která pokrývají aktuální kybernetickou bezpečnost a ochranu zdraví žáků i učitelů; - pravidla jsou obecně všemi přijímána a respektována; - probíhá jejich pravidelné průběžné hodnocení a aktualizace, za společné participace všech zúčastněných; - v případě potřeby se uplatňují a aplikují jasná protipatření, která všichni akceptují; - při výuce i mimo ni se pracuje s informacemi v souladu s etickými pravidly a zákony (učitelé i žáci) a vyžaduje se to i od ostatních
Učitel	- učitel se při výuce s technologiemi v on-line i off-line prostředí seznamuje s pravidly (např. netiketa, autorské právo, licence, plagiát, ochrana soukromí), zdravotními riziky a zabezpečením, začíná jim rozumět a postupně se jimi i řídit; - uvědomuje si, že vytváří digitální stopu (svou, ale podílí se na její tvorbě i u svých žáků), a buduje tak digitální identitu; - začíná se pokoušet uplatňovat právní normy	- učitel při své výuce s technologiemi v on-line i off-line prostředí začíná aplikovat a uplatňovat srozumitelná pravidla, aby předcházel zdravotním rizikům a obezřetně vytvářel digitální identitu svou i svých žáků; - na používaných nástrojích uplatňuje jejich zabezpečení; - obezřetně buduje svou digitální stopu a vede k tomu i ostatní; - snaží se uplatňovat	- učitel při své výuce s technologiemi v on-line i off-line prostředí aplikuje a uplatňuje jasná a všem srozumitelná pravidla tak, aby předcházel zdravotním rizikům či je výrazně eliminoval a obezřetně vytvářel digitální identitu svou, svých žáků a kolegů; - na používaných nástrojích uplatňuje jejich zabezpečení a vede k tomu i druhé; - zodpovědně a obezřetně buduje svou digitální

9/17